

מסורת הש"ס

(א) [לקמן כא: (ב) לקמן
(ג) [על ט: (ד) [נזיק
קב. ע"ז ז: (ה) [מנחות
מנ: (ו) [אין גבולות י
מ"מ לא חשיב גג כיון דלון
גבולות י: כ"ה בס"א:
(ז) [נזיל אמרי]

הגהות הב"ח

(א) במשנה כל דבר שהוא
מקבל טומאה:

גליון הש"ס

רש"י ד"ח לפרושת
אבל בסוף לילה חייב ע"י
בשער המלך פ"ג מהלכות
זינות:

מוסף רש"י

לא אתי אהל ארעי
ומבטל אהל קבע.
להסיר שם הסוכה ממקו
(לקמן בא:) הדלה עליה.
היום ופסע עליה כעין
דלת שקורין טרייל"ה
(דע"ז ט:). ואת הקיסוס.
עצם המתפשט מאד
וסרשו כאלון ועיקרו כאלון
וקורין לו אדרי"א ומתפשט
ועולה על המזוזה (טו).
רמי תכלתא לפרומומי
דאינשי ביתיה. היה
מטיל צינור לצנע שמתפשט
בו אשמו (מנחות מג.).

רבינו חננאל

(א) [דאן] בית נמי בדיאת
ב"ה י' טפחים למה
לי למימר, אלא שמו
מיה אפילו פחות (א"י)
טפחים ביוק דקבוע אהלא
הוא, דלא גרע מקינופיה
לישא אחרינא אמר רב
יהודה אמר שמואל מותר
לישן בכילת חתנים בסוכה
לפי שאין לה גג,
ואע"פ שגבוה י' טפחים.
מיתבי הישן בכילת
חתנים כו'. ואסיקנא
נקליטין לגבי קינופות לא
קביעי, דקליטין לגבי כילה
קביעי. דרש רבא בר רב
הונא מותר לישן בכילה
בסוכה, ואע"פ שיש לה גג
ואע"פ שגבוה י' טפחים.
כמאן כו' יהודה דאמר
נוהגין היינו שהיינו ישנים
תחת המטה בסוכה כו'.
קסבר לא אתו אהלי עראי
ומבטלי אהלי קבע, לא
שנא כילה ולא שנא מטה
לא מבטלי סוכה. הדלה
עליה את הגפן ואת הדלעת
כו'. יתיב רב יוסף וקאמר
הא דתנן או שקצצן כשרה,
אמר רב עלה וצריך לנענע
אחר שקצצן, כלומר צריך

(ב) כ"ה ד"ה.

סוכה פרק ראשון סוכה

יא.

עין משפט
נר מצוה

א [נושע] א"ח ס"י תרכו
ספ"ז:
ב מ"י פ"ה מהלכות
סוכה הלכה ג' סמג
עשין מג טור ש"ע א"ח
ס"י תרכט ספ"ק ג':
בב ג' מ"י שם הלכה י'
סמג שם טו"ש א"ח
ס"י תרכט ספ"ק י':
ע ד' מ"י וסמג שם טור
ש"ע א"ח ס"י תרכו
ספ"ק א':
עא ה' מ"י שם טור ש"ע
שם ספ"ק ג':
עב ו' מ"י שם הלכה א' ב
סמג שם טו"ש א"ח
ס"י תרכט ספ"ק א' ב:
עג ז' מ"י שם הלכה י'
סמג שם טו"ש א"ח
ס"י תרכט ספ"ק ג':
עד ח' מ"י פ"ה מהלכות
זינות הלכה יד סמג
ע"ן ט':

לעני רש"י

טרייל"ה (טרייל"ה).
להביא גפן על כלותא.
איר"א (איר"א). קיסוס
(צמח מטפס).

רבינו חננאל (המשך)

משה לישן סוכה בסכך
עצמה. אמר ליה רב
הונא, שמואל אומר צריך
לנענע אף על פי שחכמים,
אבל רב מכשר אפילו
בלא נענע, אלא כיון
שקצצו והוציאו מתורת
מחוברין דיו, כי לא דרב
עמרם חסידא תלה ציצית
על שמואל מיהא דתני
בפרומומי דאינשי ביתיה,
תלמיא קודם שחתך ראשי
החוטין ויפריד החוטין
זה מזה, אתא לקמיה
דרב חיאי בר אשי אמר
ליה הכי אמר רב מפסיק
ראשי חוטין וכשרין. ש"מ
מדקאמר רב גבי ציצית
פסיקתא זו היא עשייתן,
כך שמע מינה דגבי סוכה
קציצתן מן הקרקע של
גפן ושל דלעת ושל קיסוס
היא עשייתן. ואקשינן
לשתי קרנות, והחוטין
מתוחין מזה הקרן לזה
הקרן כמתחתיו חוטין
בסוכה, ואחר כך פיסק
באמצע ותפודו הקרנות
כשרין, שנמצא בכל
קרן ציצית מצותו. הנה
בפסיקה בלבד [בשרין].
דלא בעינן מעשה אחר,
אלא אמרינן זה מעשה
הוא חשוב. ודחינן להאי
דחנ"י חייא, כגון
לאשכחנן, מהו דתימא

ה"ג וזים נמי אע"ג דלא גבזה עשרה כיון דקביעי הוי אוהלאל דלא
גרע מקינופות. והך מלתא שמעתא כדפי נפשה הוא דלא מימא צית
ככילה דלי לא גבזה לישמרי להוציא ראשו מוך לחלוץ: כילא חסנים.
אינה כשאר כילה ואין עושין לה גג והיא סביבות המטה וגגה
משופע כשל נקליטין: ליהוי קינופות.
ולפסלה אף בפחות מ"י: לגבי קינופות
לא קביעי. לחשוב כמותה ליפסול
אף בפחות מ"י: לגבי כילה קביעי.
הלך אינה פסלי צ"י אפילו לית להו
גג וכילה לא פסלה אפילו צ"י לית
לה גג: כ"י יהודה. לקמן מפרש
בפרק הישן: נוהגים היינו ישנים
תחת המטה. דמטה לגבי סוכה אהל
עראי הוא שמסלקין אותו ממוקם
למקום: דלגבה עשויה. לשכב על
גבה ולא תחתיה להיות לו אהל הלך
לאו שם אהל עליה וטעמא לאו משום
עראי הוא אלא לאו שמה אהל: אצל
כילה ולסוכה עשויה. ולאהל הלך
שם אהל עליה ואע"ג דעראי הוא
לא מייפקע שמיא קמ"ל רבה דטעמא
דרבי יהודה התם כו': מתני'
דלה. טרלי"ד צלע"ז: קיסוס.
איר"א צלע"ז והוא נדלה כגפן:
פסולה. שזין מסככין במחומר דאמר
מר (דף יב.) צאספך מגרנך ומיקצן
כרסיה מן. ומצטנן צרוב: או
שקלץ. אף לאחר שסככה צהן ולא
אמרינן מחילת עשייתה צפסול
ופסולה: זה הכלל כו'. בגמרא [ע"ז] יליף
לה: ואין גידולו מן הארץ. כגון עורות
בהמה ואפילו לא מקצלי טומאה כגון
שמוסרין מלאכה: גב' וסיב. רב
יוסף וקאמר הכי ה"א דתנן או
שקלץ כשרה אמר רב עלה נהי דלין
צריך לחזור ולסוטה כולה אצל צריך
הוא לנענע קצת אותם שהוסככו
במחומר לאחר קליטתן דתהוי להו הך
נעשייה דלי לא פסולה משום תעשה
ולא מן העשי' [שם] דהכי משמע סוכות
תעשה כשאתה עושה אותה תהא
ראויה לסוכה ולא מן העשי' צפסול
שזינו ראו לקבוע ולחמם מתקנו
במיקון מועט כי האי דמכשר לה
צקליה ולא דהר סתר לה ומיהו
נענע קרוב לסתירה הוא שמגבזה
כל אחד לבדו ומניחו וחרור ומגבזה
את חזירו ומניחו: אהדרינהו רב
יוסף לאפיה. צכעס: אכשורי
מכשר. צלא נענע דקסבר קליטתה
זו היא גמר נעשייתה. והיכי דמי
תעשה ולא מן העשי' כגון החוט
בגדים לעשות לו סוכה [טו]. שהסכין
היה מאליו ואינו נוגע בו לעשות
שום מעשה אלא פוחת אחת מדפנותיו
ונכנס לעומקו ונוטל העומרים
ומשליך והסוכה נעשית מאליה
דפנותיה וסככה אצל זה שקליץ זהו
מעשה שלה שנגמר בהכשר: רמא

ובית נמי אע"פ שאין גבזה עשרה כיון דקביעי
אוהלאל הוא דלא גרע מקינופות ל"א אמרי
לה אמר רב יהודה אמר שמואל "מותר לישן
בכילת חתנים בסוכה לפי שאין לה גג אע"פ
שגבוהה עשרה מיתבי הישן בכילה בסוכה
לא יצא ידי חובתו הכא במאי עסקינן בשיש
לה גג ת"ש צקליטין שנים וקינופות ארבעה
פירם על גבי קינופות פסולה על גבי נקליטין
כשרה ובלבד שלא יהו נקליטין גבוהין מן
המטה עשרה טפחים הא גבוהין מן המטה
עשרה פסולה אע"פ שאין לה גג שאני נקליטין
דקביעי אי קביעי ליהוי בקינופות לגבי
קינופות לא קביעי לגבי כילה קביעי דרש
רבה בר רב הונא מותר לישן בכילה אע"פ
שיש לה גג אע"פ שגבוהה עשרה כמאן כו'
יהודה דאמר (ב) לא אתי אהל עראי ומבטל
אהל קבע דתנן (א) ר' יהודה נוהגין היינו
לישן תחת המטה בפני הזקנים ולימא הלכה
כרבי יהודה אי אמר הלכה כרבי יהודה הוה
אמינא הני מילי מטה דלגבה עשויה אבל
כילה דלתוכה עשויה אימא לא קמ"ל טעמא
דרבי יהודה דלא אתי אהל עראי ומבטל
אהל קבע לא שנא מטה ולא שנא כילה:
מתני' (ג) הדלה עליה את הגפן ואת הדלעת
ואת הקיסוס וסיבך על גבה פסולה ואם היה
סיבך הרבה מהן יאו שקצצן כשרה זה הכלל
יב"ל (ה) שהוא מקבל טומאה ואין גידולו מן הארץ
אין מסככין בו וכל דבר שאינו מקבל טומאה
וגידולו מן הארץ מסככין בו: גב' ויתבי רב
יוסף קמיה דרב הונא ויתבי וקאמר או שקצצן
כשרה ואמר רב יצריך לנענע אמר ליה רב
הונא הא שמואל אמרה (ז) אהדרינהו רב יוסף
לאפיה ואמר ליה אטו מי קאמינא לך דלא
אמרה שמואל אמרה רב ואמרה שמואל
אמר ליה רב הונא הכי קאמינא לך דשמואל
אמרה ולא רב דרב אכשורי מכשר כי הא
רב עמרם חסידא (ח) רמא תכלתא לפרומומי
דאינשי ביתיה תלאן ולא פסק ראשי חוטין
שלהן אתא לקמיה דרב חיאי בר אשי אמר
ליה הכי אמר רב מפסקן והן כשרין אלמא
פסיקתן זו היא עשייתן הכא נמי קציצתן זו
היא עשייתן וסבר שמואל לא אמרינן פסיקתן
זו היא עשייתן והא תני שמואל משום ר' חייא
הטיל לשני קרנות בבת אחת ואחר כך פסק
ראשי חוטין שלהן כשרין מאי לאו שקושר
ואח"כ פוסק ח"א שפוסק ואח"כ קושר פוסק
ואחר כך קושר מאי למימרא מהו דתימא
בעינן

לאו זמן צינור: פסיקתן זו היא עשייתן. גרע עשהא מן
הקוץ ומן הגרדן דלעיל (דף ט.) דאף על פי שעושין אחרי כן
הצינור לגמרי לא חשיבין ליה עשייתן משום דבעינן תליה לשם מזה:
פסולין

ותחזו צכק ועודנו חוט א' כופלו והרי הן שמונה כפלים ופוסק ראשין שלהן ונעשין שמונה חוטין ורב עמרם שכן ולא פסקו עד שעשה
כל הגדילים וקשיעו ומנאלת עושין ומנאלת עושין ורשאו אחר צכק זה וכפף הראשין עד שהגיעו זה לזה לאנעמא ארכה:
כפלים ארוכין כשעור שני צינור שני ומוחז אחד צכק זה ורשאו אחר צכק זה וכפף הראשין עד שהגיעו זה לזה לאנעמא ארכה:
מאי לאו קושר. עשה הגדיל צו וצו ואחר כך פסק אמצעה ונעשו שנים ואע"פ שנעשו צפסול דכולה קודם שנפסקה חוט אחד הוא:
צעינן